1836. No. 36.

DRENTSCHE COURANT.

DINGSDAG, den 3 MEI.

's GRAVENHAGE, den 26 April.

In de zitting van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal van heden is voorlezing gedaan van 's Konings besluit van gisteren, waarbij bepaald wordt, dat de gewone zitting van de Vergadering der Staten-Generaal, uit Hoogstdezelfs naam, op heden zal worden geslo[ten]. Dit besluit is in de vereenigde zitting der beide Kamers, welke dien ten gevolge gehouden werd, voorgelezen. Hoor den Voorzitter der Eerste Kamer [illegible] van zes leden [illegible] te doen. Z. E. de [illegible], binnen tredende, plaatste zich voor den troon en deed de volgende aanspraak:

» *Edel Mogende Heeren!*

Gedurende de zitting, welke heden ten einde loopt, heeft het U. Ed. Mog. [illegible] aan gelegen [illegible]

Eene reeks van [illegible] werd aan de overweging der Staten-Generaal aangeboden, en onderscheiden aangelegenheden zijn met hunne medewerking geregeld.

De herziening der wetboeken van koophandel en van strafvordering is ten einde gebragt.

Omtrent de vervalsching van munt zijn nadere bepalingen gemaakt.

De voorschriften, welke mogelijke woelingen moeten beteugelen, zijn vernieuwd.

Voor de ligting der militie is hetgeen behoorde verordend.

Het middel, bestemd om in de bezwaren van den landbouw te voorzien, is door uwe Vergadering aangenomen.

De wet op het personeel is gewijzigd.

Door de vaststelling der begrooting, met de daarmede zamenhangende wetten, is voor de behoefte van de loopende dienst gezorgd en het crediet van den Staat bevestigd.

Nog andere gewigtige financiële maatregelen hebben U Ed. Mog. bezig gehouden; zij strekten om de voordeelen der overzeesche bezittingen, op eene geregelde wijze, aan te wenden tot vergoeding voor hetgeen het moederland aan haar te koste heeft gelegd en eene verligting van de lasten der ingezetenen voor te bereiden, terwijl hierdoor tevens de gelegenheid verkregen [illegible] om voor het vervolg de gewone begrooting van den Staat over meerdere jaren in werking te brengen en alzoo meerdere vastheid aan onze financiële verrigtingen te verschaffen; waarom het te betreuren is, dat de wettelijke bepalingen, bestemd om die doeleinden te bereiken, slechts voor een gedeelte zijn tot stand gebragt.

[illegible] aanzigt uwer werkzaamheden, Edel Mogende [illegible] doet intusschen voldoende vruchten opmerken. De toestand van het Vaderland is geruststellend, [illegible] mogen dankbaar en vertrouwend de toekomst [illegible]

In naam des Konings verklaar ik, deze gewone zitting der Staten-Generaal gesloten."

Vervolgens verliet de Minister de zaal en ging de Vergadering uit een.

— Zijne Majesteit heeft bepaald, dat, in afwachting van nadere beschikkingen omtrent de algemeene landsdrukkerij, dat etablissement voorloopig op denzelfden voet hare werkzaamheden zal verrigten.

— Naar men vernemt zal de afdeeling grenadiers, alhier in bezetting, in de maand Junij vertrekken, ten einde met eenige andere afdeelingen van het leger, even als in voorgaande jaren, in Noord-Braband een kamp te betrekken.

— Door Z. M. den Koning zijn onder dagteekening van den 24sten April j.l. uitgevaardigd 1°. de wet tot daarstelling van schuld ten laste der overzeesche bezittingen, en 2°. de wet tot voorziening in de volle rente-betaling van de nationale schuld over 1836

— Z. E. de Minister van Finantien heeft, onder dagteekening van gisteren, bekend gemaakt het berigt eener negotiatie tot te geldemaking van een kapitaal van vertien millioenen aan obligatien, rentende 4 ten honderd in het jaar, ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, waarvan de renten door het Rijk bij de [hierboven vermelde wetten] van 24 April 1836 zijn gewaarborgd. Dat berigt behelst hoofdzakelijk de volgende bepalingen: De negotiatie zal bestaan uit 14000 aandeelen, ieder groot *f* 950; echter zal ook voor halve aandeelen kunnen worden ingeschreven. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene obligatie groot *f* 1000, ten laste van de overzeesche bezittingen van het Rijk, rentende 4 pc. 's jaars. De renten verschijnen ieder half jaar, 1°. April en 1°. October, en zijn betaalbaar te Amster-

dam, ten kantore van de nederl. bank, en in de hoofdplaatsen der provincien, zoo mede te Rotterdam, bij de Agenten van den Rijks-kassier, aldaar gevestigd, of wel te Batavia, voor zoodanige inschrijvers, welke afzonderlijk daartoe ingerigte coupons mogten verlangen. De obligatien worden uitgegeven onder genot van renten sedert 1. April 1838, met de verzekering, dat geen ander of meerder gedeelte van de schuld, ten laste van 's Rijks overzeesche bezittingen, volgens gemelde wetten daartestellen, in den loop van het jaar 1839 te gelde gemaakt, of op eenigerhande wijze geplaatst zal worden. De inschrijvingen kunnen geschieden den 16den en 17den Met aanstaande, te Amsterdam bij de nederl. bank, en in de hoofdplaatsen der provincien, zoo mede te Rotterdam, bij de Agenten van den rijks-kassier. De betalingen zullen moeten geschieden ten kantore, waar de inschrijvingen zijn genomen, en zulks in gereed geld of bank-biljetten. Zij zullen moeten plaats hebben in drie termijnen, te weten den 15den Januj. f 300, den 15den September f 300, en den 15den December f 350. Het zal echter aan de inschrijvers vrij staan de betaling van een of meer termijnen te vervroegen, onder genot eener korting berekend over het bedrag van de door hen te verkrijgen recepissen, tegen 4 pc. in het jaar, voor elke *volle* maand dat zij vóór den verschijndag betalen. Bij de betaling van den *eersten* en *tweeden* termijn, [illegible] gelijk bedrag aan provisionele recepissen worden afgegeven. De altegeven recepissen zullen later verwisseld worden tegen originele obligatien. Aan de handelaars, makelaars en commissarissen in effecten, zal 1/4 pc. voor courtage over het fournissement, bij de voldoening van den laatsten termijn, betaald worden.

— Den 28 April. Het vertrek van H. M. de Koningin naar Berlijn is thans stellig bepaald op den eersten van de volgende maand. Hoogstdezelve zal de route nemen van hier over Deventer naar Oldenzaal en van daar over Nordhorn op Lingen. Men berekent, dat H. M. zich twee maanden te Berlijn zal ophouden.

HH. KK. HH. de Prins van Oranje en Hoogstdeszelfs twee oudste Zonen zullen zich, naar men vernoemt, dingsdag naar Rotterdam begeven, om van daar met de fraaije stoomboot *de Batavier* naar Londen te vertrekken.

— De Belgische Senaat heeft weder eene verandering gemaakt in de wet op het aanleggen van een kanaal van Zelzaete naar zee, en begroet, dat de kosten moeten worden gedragen, voor de helft door den Staat, een vierde door de provincie Vlaanderen, en een vierde door de belendende eigenaren.

— Den 29 April. Ten gevolge van het amendement van den Belgische Senaat, nopens de kosten van den aanleg van het kanaal van Zelzaete, heeft het Bewind van Prins *Leopold* besloten, de voordragt intetrekken. De Brusselsche Bewindslieden beklagen zich hoogelijk, dat niet alleen al de tijd, welken de Gedeputeerden aan de behandeling dezer aangelegenheid hebben te koste gelegd, verloren is gegaan, maar dat het gebeurde ook niet weinig zal strikken, om een verderfelijken geest van provincialisme te bevorderen.

— Den 30 April. Men leest in den Brusselschen *Courrier*, dat de straf van den kruiwagen, tot welke de manschappen van het regiment guides waren veroordeeld, wegens het plunderen van het bureau van een der dagbladen, door Vorst *Leopold* veranderd is in eene gevangenis-straf van één jaar. De schrijver meent zulks als een bewijs te moeten beschouwen, dat die lieden niets meer dan werktuigen zijn geweest van personen, die zich buiten schuld hebben weten te houden.

De Belgische Gedeputeerden schijnen zich geenszins omtrent eene wet, betreffende de mijnen, met elkander te kunnen verstaan. Den 28sten is de vergadering in verwarring geschorst.

LONDEN, den 27 April.

Uit nadere berigten van Lissabon blijkt, dat prins *Ferdinand* van Saxen-Coburg, na den 8sten dezer, aan boord der stoomboot *Manchester*, te Lissabon aangekomen en door de Portugesche Ministers en [illegible] reedsch naar het paleis had begeven, om er de Koningin te ontmoeten, waarop hij naar de boot was teruggekeerd, tot den volgenden morgen, toen het hooge huwelijk in de hoofdkerk door den Kardinaal-Patriarch is voltrokken, waarbij men vele leden van het Huis der Pairs, maar slechts weinige Gedeputeerden, opmerkte, en tevens, dat de hertogin-douwe *van Braganza*, de stiefmoeder der Vorstin, met welke zij gedurende eenigen tijd niet in de beste verstandhouding leefde, de plegtigheid heeft bijgewoond. Onder de bevolking werd ongemeen weinig geestdrift bespeurd.

De financie-Minister *Campos*, wiens beheer algemeen wantrouwen verwekte, heeft zijn ontslag gekregen, hetwelk vervolgens ook door den Minister *Sa de Bandeira* en zijne overige ambtgenooten gevraagd is. De zamenstelling van een nieuw Kabinet scheen zeer moeijelijk te zijn. Men verhaalde bij het afzenden der brieven, dat de marquis *Fulenda* daarmede belast zou wezen.

De Koningin had de gewone vergadering der Cortes met eene aanspraak gesloten, die als hoogst onbeduidend werd aangemerkt.

PARYS, den 24 April.

In de eerste dagen van Mei zullen de Hertogen van Orleans en van Nemours naar Duitschland op reis gaan. Hunne Koninklijke Hoogheden zullen zich naar Berlijn begeven, om er de voorjaars-manoeuvres

bij te wonen, en van daar naar Weenen gaan. De Prinsen zullen in het begin van Julij naar Parijs terug keeren. Dit berigt wordt door den *Moniteur* medegedeeld. Algemeen wordt dit beschouwd als een bewijs, dat alle misverstand, het gevolg der omwenteling van Julij, tusschen het Fransche Kabinet en de Hoven van Pruissen en Oostenrijk uit den weg genomd is, en als een nieuwe waarborg voor het behoud van den vrede.

— De Gedeputeerden hebben besloten tot het in overweging nemen van een voorstel van den generaal *Bugeaud*, om de wet op de recrutering eenigermate te veranderen en te bepalen, dat elk zich van de krijgsdienst kan vrijkoopen voor eene som van 1500 francs, welke gelden zouden gebezigd worden om als premie te worden verdeeld onder de soldaten, die vrijwillig dienst zouden nemen.

— De tijding, door de monarchalen medegedeeld, dat *Cordova* van Vittoria is opgebroken, om zich naar Pampelona te begeven, wordt bevestigd. Men vernoemt, dat hij den 16den, met eene kolonne van 6 à 8000 man te Puente la Reyna wordt verwacht. De Carlisten hebben van hunne zijde den generaal *Lorenzo* met 8 bataillons doen opbreken, om de bewegingen van de kolonne van *Cordova* te volgen.

— Den 26 April. Eergisteren is op het kasteel der Tuilerien een Kabinets-raad gehouden, waarin men verzekert dat besloten is tot het nemen van maatregelen ten behoeve der Spaansche Regering, van gelijken aard als de zoogenaamde oogeblikkelijke interventie, en wel tot het bevorderen van werving van manschap voor de dienst der Koningin en tot het verleenen van onderstand in wapenen, krijgstuig en zelfs in geld. Dien ten gevolge meent men, dat aan de militaire zeehavens van den Oceaan order gegeven is om al de gewapende vaartuigen naar Toulon te zenden; ook zou het eskader van de Antilles moeten terugkeeren en naar die haven zeilen. Nog zegt men, dat de soldaten, die dun paspoort moeten krijgen, gewaarschuwd zijn, dat het hun vrij staat dienst te nemen in Spanje bij het algerijnsche legioen.

— Den 27 April. De Kamer der Gedeputeerden heeft een voorstel van het Bewind om de regten op den invoer van de vreemde wol voor een derde te verminderen, aangenomen.

FRANKFURT, den 24 April.

— Den 17den dezer had men te Weenen uit Triest berigt, dat eene afdeeling der poolsche vlugtelingen van daar naar Frankrijk onder zeil was gegaan.

Redevoering, van den heer VAN NES *over de laatstelijk voorgedragene Financiële wetten, gehouden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

Vervolg en slot.

Ed. Mog Heeren! de inhoud van art. 4 dezer zelfde concept-wet vindt bij mij minder bijval.

Het oogmerk, dat alhier uitgedrukt wordt, om de overzeesche bezittingen met eene schuld van 51 millioenen te bezwaren, ten einde in de eerste plaats de vroegere negotiatien, ten laste van die bezittingen gedaan, aan het Amortisatie-Sijndikaat af te lossen, en in de tweede plaats, om aan datzelfde Amortisatie-Syndikaat deszelfs voorschotten tot volle rentebetaling in 1834 en 1835 gedaan, te restituëren, komt aan mij eigenlijk vrij overbodig voor.

Immers, wat het eerste betreft, het Syndiknat geniet thans eene toelage van twee en een half millioen guldens jaarlijks, en deze som is voldoende om daaruit de jaarlijksche renten van die negotiatien en de verschuldigde aflossingen successivelijk te vinden; waarom zal men dan nu die eerste geldleeningen, waarvan de ressources regelmatig zijn aangewezen en regelmatig werken, door eene nieuwe negotiatie vervangen?

Het kan toch de intentie niet wezen, om met opoffering van eenige percenten van het kapitaal dezer nieuwe negotiatie, de oude geldleeningen vroeger af te lossen, dan de aangegane verpligting gebiedt!

De Wetgevende magt heeft zich ook op dit punt voorbehouden om de *uitgifte der obligatien* en *het gebruik* der gelden daardoor verkregen wordende, *nader vast te stellen*, en ik vertrouw, dat dezelve nimmer tot zulke onverpligte aflossingen op eenen onereusen voet zoude willen besluiten; maar, doet zij dit niet, dan blijft dit eerste punt van het 4de artikel geheel buiten werking, en het is derhalve moeijelijk te verstaan tot welk einde datzelfde punt in de tegenwoordige wet zal dienen.

Het tweede punt heeft bij mij eenen onaangenamen indruk te weeg gebragt.

De betaling van het zoogenoemd Belgische aandeel in de publieke schuld heeft steeds bij mij en eenige medeleden tegenspraak gevonden, maar onder de redenen, waardoor de toestemming der meerderheid te kennen verkregen werd, behoorde de uitdrukkelijke en dikwerf herhaalde verzekering van Zijne Exc. den Minister van Financien: „dat het Amortisatie-„Syndicaat volkomen in staat was, om, zonder in andere „verpligtingen te kort te schieten, dit voorschot te doen, „mits de rente alsdan tot 5 pct. te berekenen," en Zijne Exc. voegde in substantie daarbij: „dat dit ligchaam, uit „hoofde van deszelfs uitstaande rekening met Belgie, zich „ook op het meest geschikte standpunt tot dit voorschot „bevond."

Mij dunkt ik hoor die verzekering nog weergalmen in deze zaal; ik hoor nog sommige medeleden hunne toestemming op dieselfde omstandigheid motiveren, en nu reeds komt Zijn Exc. geheel onverwacht het kapitaal met de renten van dat voorschot terugvragen, nu reeds schijnt die geldschieter, dat Syndikaat, onmagtig om dien pas aanvaarde last te torschen en wat wordt er nu van die hoog klinkende betrekking van het Amortisatie-Syndikaat op België? Zal dat België nu eerder in de teruggave instemmen, omdat de kolonien, die voor België verloren zijn, met het voorschot bekostigd zijn geworden?

Deze laatste consideratie wil ik liefst niet verder intreden; maar ik kan hier mijne meening niet verbergen, dat de meerderheid dezer Vergadering op dit stuk misleid is geworden door denkbeeldige begrippen, aangaande het vermogen van dat Syndikaat, waarvan vele bemoeijingen nimmer de goedkeuring van deze Vergadering hebben weggedragen, waarvan wij de rekening niet kennen, maar waarvan wij de tendentie tot allerlei financiele operatien mistrouwen, en waarover ons hoog geacht oud medelid, de heer *Fockema*, een juist oordeel geveld heeft.

Indien dit punt bij eene afzonderlijke wet voorgesteld werd, dan verwierf het gewis weinig bijval; dan zoude het Amor-

fiasie-Syndikaat zich vooreerst wel met de renten alleen moeten tevreden stellen, maar nu wordt deze onlijdige restitutie aan ons in verband met andere meer aannemelijke bepalingen in dezelfde wet voorgesteld, en het schijnt dan maar verkieslijk te zijn om, zonder bijzondere dankzegging voor gebrekkige dienst, dien lastigen crediteur maar af te doen.

Ik zal dan in de eerstvoorgestelde wet kunnen toestemmen; van de tweede wet zal ik weinig anders zeggen, dan dat ik mij tegen de verdere betaling van dat gedeelte der schuld, hetwelk tot last van België behoort te zijn, alsnog blijf verzetten, ik wil over dit punt geen nieuwe discussie tegen de meerderheid van deze Vergadering uitlokken. Bij den 18den Ed. Mog. Heeren! de eerste verkeerde stap is thans het jaar 1831 genomen, en mijne zwakke stem vermocht toen niet te wederhouden, op een tijd, toen de omstandigheden zich geregtvaardigd, en de crediteuren van het onverdeeld Koningrijk gaarne in elke billijke splitsing bereid zouden hebben, maar nu wordt een diergelijk besluit met elken verschijndag meer bedenkelijk! Het is daarom misschien, dat men 't thans voorstelt, om maar in eens in het gansche loopende jaar te voorzien, bij vervolg kan deze drukkende opoffering nog wel meer vereenvoudigd worden, door één besluit voor verscheiden jaren, en het laat zich aanzien dat dit noodig kan worden; immers is de eindschikking met België schijnt zoo ver verwijderd als ooit; doch op dit leeder onderwerp wil ik elke aanmerking sparen.

Nu worden de vruchten van onze onschatbare kolonie, waarmede het Vaderland uit alle geldelijke ongelegenheid te redden, waarmede de zware last der ingezetenen te verlichten was, voor het grootste deel dienstbaar gemaakt tot deze ondragelijke opoffering, die zich jaarlijks twee maal herhaalt, om eene oppenstapeling van [illegible] waarvan de afdoening *ad kalendas græcas* verschoven wordt.

Het zal niemand verwonderen, dat ik mij met dit tweede voorstel van wet niet kan vereenigen.

De derde en de vierde wet hebben zoo weinig bijval bij de voorafgaande raadplegingen van onze afdeelingen gevonden, dat het lot daarvan op dezen dag niet twijfelachtig kan wezen.

Het komt niet raadzaam voor de gewone uitgaven voor een drejarig tijdvak te bestendigen, bij de onzekerheid van onzen toestand en van onze betrekkingen naar buiten.

De grondwettelijke tienjarige begrooting in 1829 aangenomen, is door de gebeurtenissen van het volgende jaar 1830 van zelve vervallen, want alle verdere toepassing daarvan werd onuitvoerlijk en ongerijmd.

Wij hebben dan ook sedert dien tijd elk jaar in de behoeften van hetzelve afzonderlijk voorzien, in afwachting van die nadere of gewijzigde grondwettelijke bepalingen, welke door onzen nieuwen toestand zoo gebiedend worden gevorderd, maar desniettemin tot hiertoe vruchteloos is gemeend worden gezien.

Aan toepassing van een systeem van begrooting, dat door de omstandigheden geheel verviel, is thans niet te denken; evenmin als aan verscheidene andere bepalingen van deze Grondwet, die voor het onverdeeld Koningrijk der Nederlanden in der tijd werd ontworpen.

Het is ook daarom, dat de afdeelingen van deze Vergadering niet noodig vonden, den bijzonderen inhoud der voorgestelde drejarige begrootingen bepaaldelijk te onderzoeken en te beoordeelen, maar het viel toch al aanstonds in het oog, dat de splitsing tusschen gewone en buitengewone uitgaven welke daarbij voorkomt, geheel onaannemelijk is, dat de renten van de gevestigde nieuwe publieke schuld tot 5 pct. genegotieerd, hier onder de *buitengewone*, en dus niet jaarlijks terugkeerende uitgaven gerangschikt worden; terwijl daarentegen alle de kosten en uitgaven van alle de ministerien, welke door ons voor dit enkel jaar 1836 schoorvoetende zijn ingewilligd, nu onder de vaste, voortdurende en onvermijdelijke uitgaven van een langdurig tijdvak begrepen worden, de pensioenen zelfs daaronder begrepen, en alle verdere bezwaring op eenig ander onderwerp geheel buiten verdere deliberatie of verder overleg met de Staten-Generaal gesteld.

Ik vertrouw vastelijk, dat het besluit van deze Vergadering op de twee laatste der voorgestelde wetten van de algemeene afkeuring zal doen blijken.

Heden verloste van een welgeschapen zoon *R. A. Prins*, geliefde echtgenoote van

Meppel, den 30 April 1836. W. L. TONCKENS.

De Agent van den algemeenen Rijks-kassier te Assen, brengt bij deze, zoo veel noodig, ter kennis van het publiek, dat op *maandag en dingsdag den 16den en 17den Mei aanstaande* ten zijnen kantore, op de gewone uren, zal zijn opengesteld de Inschrijving in de *Negotiatie tot de te gelde making van f* 14,000,000 *aan obligatien rentende 4 ten honderd in het jaar, ten behoeve van 's Rijks overzeesche bezittingen*, [illegible]

De Agent voornoemd,

Assen den 2 Mei 1836. H. J. OOSTING.

Het Plaatselijk Bestuur van de Wijk brengt ter kennis van het publiek, dat er in sommige Almanakken abusivelijk staat vermeld, dat op den 27sten Julij binnen die Gemeente eene véémarkt zal worden gehouden. Wijders maakt hetzelve bekend, dat toekomstig aldaar in die Gemeente op de gewone voor- en najaars-markten voortaan invallende, op de tweede dingsdag in de maand Mei, en op de laatste woensdag in de maand October telkens mede handel in paarden zal worden gedreven.

Het Plaatselijk Bestuur voornd.

de Burgemeester,

K. J. SCHIPHORST.

Op *donderdag den 5den Mei 1836, des voormiddags te 10 uren te beginnen*, zal, in het STAATSBOSCH te *ASSEN*, worden verkocht eene partij van plus minus 170 STUKS op STAM staande EIKENBOOMEN, geschikt tot *allerhande timmerwerk*, alsmede om *geschild* te worden.

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN,

Amsterdam, den 29 April.

Werk. Schuld 2½ pet.	56⅝ a 57	Kans-Biljetten. . .	24⅝ a 25
Dito 5 pet. . .	101¼ a 101½	Amort. Syndicaat .	97¼ a 98¼

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*